

TELEGRAFUL ROMÂN

Nr. 65.

ANUL XXIV.

Sabiiu 15/27 Augustu 1876.

Telegrafulu este Duminec'a si Joi'a, la fie-care două septemani cu adausulu Foișoiei. — Prenumeratiunea se face in Sabiiu la expeditura Foișoiei, pre afara la 3 r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate către expeditura. Pretulu prenumerațiunii pentru Sabiiu este pre ani 7 d. v. a. iar pre o jumetate de anu 3 d. 50. Pen-

trecolulte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. ier. pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și țieri streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru întâi'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a două' ora cu 5 1/2 cr. și pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Resbelulu.

13 Augustu.

Din telegramele sosite pâna astadi se vede, ca batali'a cea decisiva decurge de cinci zile între Niss'a și Alexinatu, pre o întindere de mai multe miluri. Batali'a cea mare s'a desvoltatu asiâ dâra din inceputurile anunțate de telegrame inca delâ 19 și 20 Augustu nou.

Si de asta data, câ și pâna acum scriile se contradicu. Dêca scriile vinu din isvoru turcescu tôte victoriele se ascriu părției turcesci, dêca vinu din isvoru serbescu se ascriu părției serbesci. Ceea ce putemu sci este, ca de asta data sunt concentratè puteri considerabile de amendoue părțile. O telegrama din Neoplant'a delâ 25 Aug. n. spune ca „de amendoue părțile suntu ingagiati la lupta 160,000 de combatanti“. Aceasi telegrama spune mai departe ca „lupt'a a tienutu cinci zile și turcii suntu definitiv respinsi și ca serbiu ocupa positiuni bune“. Telegram'a acêst'a aru vesti o victoria serbesca, inse vorbesce cam cu gur'a môrta.

Totu asiâ s'aru vedé din alta telegrama delâ coresp. specialu alu foișoiei de aici „S. d. T.“, care se vede a fi unu buletin u oficialu delâ „armat'a intrunita a Moravei și Timocului“. Telegram'a spune: „Eri (in 23 Aug. n.), in diu'a a cincea s'a continuatu cu impetuositate lupt'a între Niss'a și Alexinatu. Lupt'a s'a inceputu la 4 1/2 ore dimineti'a și a duratu pâna la 8 ore sêr'a. Inamiculu a atacatu positiunile nôstre la satulu Prugovatu lânta fruntaria și la manastirea St. Stefanu (spre resaritu delâ Alexinatu). Trupele nôstre l'a respinsu eroicesce. In fanteria a fostu deosebitu brava; artileria a causatu turciloru prin unu focu neintreruptu de granate pagube fôrte mari. Serbiu au atacatu cu „hurah“ și au respinsu pre inamicu pre rip'a stânta a Moravei. Adi dimineti'a (24 Aug. n.) au inceputu a bubui tunurile nôstre deasupr'a Alexinatului și inamiculu fu respinsu de nou. Astadi n'au mai fostu alte lupte.“

Se repetiesce, ce e dreptu, in mai multe renduri cuventulu „respinsu“, inse cu tôte aceste buletinulu este de totu modestu. Elu face impressiunea unei nesigurantè, nesupunendu mai hotaritu de unde și pâna unde a respinsu serbiu pre turci. De aceasi timiditate se pare a fi cuprinsa și telegram'a de mai susu, carea spune ca serbiu „ocupa positiuni bune“.

Dupa esperinti'a de pâna aci, din amendoue telegramele nu pôte deduce omulu altu ceva decâtu ca serbiu s'au luptatu fôrte bravu, au doveditu ca ei suntu unu poporu care merita a fi sustienutu între popôrele cele vii, dâra noroculu armelor nu a fostu decisivu pre partea lor; pôte din vin'a conducerei.

La supunerea acêst'a ne îndemna alte telegrame despre acelesi lupte dintre Niss'a și Alexinatu.

O telegrama din Pest'a delâ 24 Aug. n. spune fôrte pre scurtu dâra precisu: „Dupa sciri sosite aici s'a inceputu bombardarea intarituriloru delâ Alexinatu.“ Alta telegrama la „N. W. T.“ spune: „Eri (23 Aug. n.) a fostu batalia principala la Supovatu. Ambe părțile au avutu la dispozițiune câte 80,000 ômeni. Serbiu fura batuti și respinsi in siantiurile Alexinatului.“ A trei'a telegrama din Belgradu delâ cor. spec. alu foișoiei de aici „S. d. T.“

spune: Eri (23) sêr'a au intreprinsu turcii trei atacuri asupr'a pusetiuniloru delâ Alexinatu. In urm'a bombardamentulu Alexinatulu arde. Se vorbesce ca armat'a serbesca s'a retrasu la Deligrad. Astadi avu locu unu consiliu de ministri sub presidiulu principelului.“

Mai nu incape dâra indoiêla ca serbiu au fostu respinsi.

Turcii s'au doveditu de astadata fôrte buni strategi. Ei dêca au vedutu ca nu erâ de a strabate pre la Bani'a, pre unde serbiu pregatise intarituri in vre-o cinci locuri, pre cari le puteau aperâ cu putiene puteri; au intorsu fôii'a, au parasitu Kniazevatiulu și Eiub pasi'a a plecatu in 17 Aug. cu trei divisiuni preste Dervent, Nisevac, Latinci și Goimonati spre Resavci. Cu ce greutâti a avutu sa se lupte Eiub in marsiulu acêst'a descrie cor. la „Breslauer Ztg.“ in cuartirulu generalu turcescu. Eata ce dice:

„Achmed Eiub dupa unu marsiucapu de operase afla in còstele intarituriloru serbesci delâ Bani'a și Alexinatu. In 15 Aug. a venitu Fazil pasi'a cu 12 batal. 5 baterie și 6 escadrone pre valea Timocului la dealu la Kneazevatiu; in 15 și 16 s'au facutu recunòsceri; in 17, desu de dimineti'a, a plecatu armat'a intrêga preste Derventu și Gramada câtra Latinci, preste munti, mii de urme de inalti și pedisi, spre mēdia nôpte; inaintea fia-cârui tunu erâ prinsu o compania de soldati și cu tôte dificultâțile aceste marsiulu a succésu. Delâ Resavei spre mēdia di avantgard'a serbesca fu batuta; serbiu au perdutu unu tunu și prinsu; astadi (in 19 Aug.) marsiulu se continua; mâne, dumineca, va fi o batalia mare.“

Despre cele ce au urmatu mai departe aflâmu din isvóre turcesci, ca in 20 Aug. a urmatu inaintarea lui Eiub pasi'a delâ Resavci pâna la intariturile dinaintea Alexinatului spre resaritu. Delâ Stanci spre mēdia di avu locu o incaeratura norocòsa pentru turci. Armat'a turcesca a dusu in deplinire marsiulu ei tacticu. In acelasi tempu Ali Saib pasi'a a inaintatu venindu de câtra Niss'a, eri sêr'a, pâna la Gramatiu și astadi dupa o lupta de patru ore pâna spre mēdia nôpte delâ Bati'a. Mâne va urmâ ataculu asupr'a intarituriloru nordostice delâ Alexinatu. De alta parte se telegrafēza: „Widdin 21 Aug. 4 ore dupa mēdia di. Dupa esecurile serbiloru delâ Supovatu acêst'a si concentrēza puterile in intariturile si defileurile ce se afla dōue ore inaintea Alexinatului. Eri dimineti'a a atacatu Ali Saib pre serbi. Dupa o lupta de cinci ore trupele otomane imperiale au luat intariturile cu asaltu. Serbiu au fostu definitiv batuti și au lasatu inapoia lor multi morti și raniti. Perderile trupelor imperiale inca suntu nu neconsiderabile. Alexinatulu este amenintiatu a fi cernatu.“ Turcii au facutu unu capu de opera de manevre. Succesulu lor este pâna aci preste tōta acceptarea, dâra la casu ca aru fi siliti a se retrage, atunci ii astēpta o catastrofa.

14 Augustu.

Catastrofa, de care amu amintitu mai susu, s'a intemplat. Acêst'a ni o spune urmatorea telegrama*):

„Belgradu 25 Augustu. Eri au batutu serbiu puterea principala a turciloru și o au respinsu cu o perdere de 15—20,000 ômeni pâna la Catunu, pre

*) Vedi „S. d. T.“

teritoriu turcescu. Terenulu delâ manastirea S. Stefanu pâna la Morav'a este ocupatu de serbi, Cernaieff togm'a anunția acêst'a principelului. 31 ofițieri rusesci au cadutu. Colonelulu Horvatovici a datu rōta aripei stânte turcesci.

Alta telegrama din Neoplant'a delâ 25 Augustu spune: Adi dimineti'a a telegrafatu Cernaieff principelului Milanu: Gratulezu la splendi'a victorie a serbiloru. Armat'a turcesca e batuta de totu și imprasciata.

Cu acestea incheiamu revist'a, mai adaugendu ca in 13 Aug. n. montenegrenii au mai raportatu o victoria asupr'a turciloru la Aglar'a.

Revist'a politica.

„S. d. T.“ incheie revist'a sea politica cu urmatorele cuvinte: „Dilele reuniuniloru s'au inceputu între zidurile Sabiului, de asta-data fâra festivitâti, fâra splendore, precum se cade in acestu tempu seriosu. Pre ruinele constitutiunei nôstre, respite cu dinamitu parlamentariu nu se pôte alergâ astadi bucuri'a poporului. Ôspetiloru, cari s'au grabitu a veni pentru inaintarea problemelor reuniuniloru le dicemu din inima unu bine a-ti veniti!“

Sa fia acêst'a o demonstratiune negativa politica, sêu o alusiune, pre departe, la festivitâțile Asociatiunei nôstre. Ori cum va fi, ide'a nu e rea, si punerea ei in fruntea revistei politice inca nu e fâra ratiune. Ce e dreptu, e dreptu. Noi, cari n'amu perdutu prin schimbârile politice câtu sasii, pentruca nu aveamu atât'a, dâra cu tôte aceste nu amu mai remasu cu nimic'a, putemu invetiâ delâ cei ce au perdutu si totu le a remasu mai multu decâtu nôue, castigu curatu — patru comitate. —

Nu scimu din cari considerante a venitu notiti'a de mai susu in revist'a politica, dar' togm'a din acele considerante o punemu si noi sub rubric'a revistei politice, dimpreuna cu reflexiunile nôstre.

Ministrulu ung. de agricultura, industria și comerci Br. Simonyi a demissionatu. Foile din Budapest'a suntu alarmate de acêsta retragere afara din sēma. Se dice intrensele ca dlu bar. Simonyi nu este multiamitu cu concessiunile facute de ministrulu presiedinte Tisza celoru din cealalta jumetate a monarchiei. Dêca este asiâ, e frumosu din partea fostulu ministru. Ne tememu inse ca totu lucrulu nu va fi de catu o punte frumòsa pre carea „opiniunea publica“ din Ungari'a se trēca cu atât'a mai lesne la pactulu celu nou ce este in facere. La supositiunea acêst'a ne indreptatiese foculu celu bengalicu ce se aprinde dincolo de Lait'a din cându in cându, spre a spariâ lumea de acolo, amenintiându pre Ungari'a și pre dlu ministru Tisza cu uniune personala.

Anumite foi de dincolo de Lait'a si dau multa silintia a face pre publicu sa credâ ca cancelariulu Andrassy perde din influintia cu câtu cresce simpathi'a pentru Russi'a la curtea din Vien'a.

Despre „mediatiune“ iêrasi s'a vorbitu multu in dilele din urma. Luptele dintre Niss'a și Alexinatu voru avé de siguru o influintia mare asupr'a puteriloru chimate a face mediatiunea. Pâna acum se facea Serbiei imputâri ca nu se adresēza câtra puteri pentru mijlocirea pâcei între dens'a

și pôrta și motivau invinierea cu inferioritatea serbiloru in luptele de pâna aci in resbelulu de fatia. Acum este întrebarea, dêca serbiu cari hesitau pâna aci, voru cere mijlocirea pâcei.

De alta parte crudelitâțile comise de turci in Bulgari'a suntu asiâ de batâtore la ochi, încâtu nici o putere din cele mari nu mai are curagiulu de a-si radicâ cuventulu in favôrea turciloru. Din contra din tôte părțile se radica reclamatiuni in contr'a purtârei celei selbatece a turciloru fatia cu crestinii, cari suntu amenintiatu cu averea și vieti'a si acolo unde suntu departe de teatrulu resbelulu.

Sultanulu iêrasi este bolnavu, semnu fôrte reu pentru pôrta togm'a acum cându noroculu armelor sta gat'a a-si luâ diu'a buna delâ turci.

In Cret'a au venitu lucrurile pâna la conflicte sângeròse. Simptome de o rescalare se signalēza si din Tessali'a.

Foile din Angli'a se ocupa mereu de scenele sângeròse ce se petrecu pe pamentulu Bulgari'e „Daily News“ marturisesce prin raportòrulu seu din Bulgari'a, ca deregatiunile turcesci nu facu nimic pentru a pune stavila la escessele poporatiunei turcesci. Toti turcii suntu inarmati și pe fâcure di se comitu violentii. Nu se cugeta nime la redarea vitelor si nu li se dâ acuitoriloru dearsi vre-unu ajutoriu. Ordinele pasiei din Filipopole nu se baga in sēma si tier'a se afla apròpe in starea anarchiei. Turcii vecini inca totu navalescu pre fia-care di asupr'a femeiloru (bulgare) și le desonorēza. Rapiri de vite suntu la ordinea dilei. Câ completare la crudimele de pâna acum se constata acum, ca in Otlucui s'au ucisu între cele mai infiorâtore blasfematii trei mii de ômeni. Copiui s'au pusu pe verfulu baionetelor si s'au purtat pe strade. In Bazardsicu si-au pierdutu vieti'a o mia de ômeni între asemenea crimi si torturâri, asiderea in Batok. Unu sacu plinu cu capete de omu s'a golitu inaintea casei consulului italianu in Iambuli și s'au datu câniloru spre mâncare. Totu acestu corespudentu raportēza la 11 Augustu din Filipopole ca dupa opiniunea unu ofițieru care a parasitu de dōue zile Niss'a starea trupelor turcesci e fôrte precaria. Aprovisiunarea armatei casuina cele mai mari greutâti si armat'a e amerintiata de fôme. Pre lini'a intrêga între Niss'a și Sofi'a satele suntu parasite, câci locuitorii au fugitu de iregularii turcesci. La intetirile secretariulu din legatiunea americana Schuyler s'a dispusu eliberarea tuturor captiviloru, ce nu suntu in categori'a celoru mai periculosi. Apròpe 300 erâ sa se puna pre picioru liberu la 11 Augustu.

„Gazeta Germaniei de Nordu“ raportēza din sorginte siguru din Bosni'a: Dupa rechiamarea trupelor serbesci delâ Bielin'a (de vr'o 4 septamâni), s'au pradatu biseric'a de acolo si de pre prepirsiulu ei s'au vestitu formul'a credintiei mohamedane, in modulu cum se severiesce acêst'a de minaretii moscheelor. Mai departe s'a ucisu atunci 72 copii crestini, femeii si betrâni fâra nici unu motivu. La unu preotu ortodocu ce locuesce intr'unu locu invecinatu cu Bielin'a se infatiasira 20 soldati (regulari sêu iregulari, acêst'a nu e constatatu) si i cerura unu prandiu; preotulu care

jacea bolnavu pe patu porunci servitorilor sei sa taie trei miei si sa-i puna pe mésa. Dupa prandiu soldatii taiandu preotului capulu lu adusera la Breic'a, unde lu pusera intr'unu paru si pre acest'a lu plantara pe podulu de acolo. Intre cei ce 'si batura jocu de capulu taiatu alu acestui preotu nenorocitu, se dice, ca a fostu si Kadi din locu. Aruncandu-se mai tardiu capulu in Sav'a, deregatori'a locale a datu ordinu sa-lu prinda cu mrejea spre a fi espusu de nou, ceea ce n'a succésu. In Travnicu si Banialuca eserciéza mohamedanii unu terorismu formalu. In Travnicu ortodocsii numai cutéza a petrece pe mortii loru cu preoti la mormentu. Bielín'a, cum se scie, e situata in apropierea fruntarielor austriace.

„V. Cov.“ din Galati intre diurnalele din Romani'a scrie despre memorandumul lui Cogalniceanu si a lui Ionescu urmatóarele :

„Diarele straine astadi ne aducu scirea ca actualulu cabinetu aru fi adresatu puterilor unu nou memoriu, in respectulu sacrificieloru ce impune tierei neutralitatea sea. Astfelu „Independinti'a belgicá“ dela 15 dice ca: „Ieri se vorbiá la Parisu in unele cercuri diplomatice despre unu nou memorandum ce Romani'a aru fi remis marilor puteri, plángându-se de greutátile si cheltuielile considerabile caúséza depopularea Bulgariei.

„Pentru a-si salvá viétí' si averile pre cari autoritátile turce suntu neputincióse a le protege finistit'a populatiune a acestei tie“ fuge in masse, intrándu parte in Serbi'a parte in Romani'a. E ur' adeveratu ecsodu. Cabinetulu din Bucuresci in not'a sea aru fi espusándu ca, déca umanitatea 'i impune o datoría de a primí pre acesti enorociti, resursele tesaurului nu 'i permitu de a sustinea lungu tempu sacrificiile ce-i impune. Not'a apoi aru fi implicándu unu apelu la asistenti'a Europei si o cugetare acunsa de a pune in urma in jocu responsabilitatea Portiei.“ — Eata in ce sensu afirma diarele straine ca s'aru fi conceputu demarsiele diplomatice ce a facutu cabinetulu nostru pre lángu marile puteri in respectulu positiunei ce a creatu Romani'e evenimentele de preste Dunare. — Pres'a dinlauntru, cá si asupr'a notei dlui Cogalniceanu, parstréza cea mai absoluta tacere si asupr'a notei dlui Ionescu. Ori-ce miscare dar', in politic'a nóstra esterióra in zadaru ne vomu cercá a o cautá prin inspiratiunea colóneloru vre-unui organu, fia chiaru din cele mai influente si mai bine puse in positiune a cunósce adeverat'a stare a lucrurilor. Vom fi in consecintia siliti a cautá totu pre lángu pres'a straina informatiuni despre politic'a nóstra romána. D. Ionescu ne-a spusu de pre banc'a de deputatu „ca trebuie sa rupemu cu acele vechi traditiuni de a nu fi tiér'a initiata in conducerea afaceriloru sele esterióre,“ si publicarea corespondentiei diplomatice pentru destiuniele terminate erá un'a din dorintiele accentuate a dnei sele. Credemu dar' ca este mai multu decâtu venitu tempulu cá astadi d-sea sa dea tierei acea corespondintia diplomatica. S'a vorbitu atát'a despre memoriulu dlui Cogalniceanu si s'au atribuitu Portiei respunsuri ce nu erau din cele mai magulitóre pentru onórea si demnitatea nóstra cá statu. Tiér'a n'a sciutu si nu scie nimicu, de cátu aceea ce pres'a straina a binevoitu a publicá. Demarsiele dar' a memoriului dlui Cogalniceanu terminate séu nu, in unu sensu séu altulu, noi nu scimu, astadi inse vedemu ca pres'a straina ne vorbesce de unu altu memoriu alu dlui Ionescu, si totulu se petrece intr'o preschimbare de note a cárór'a contienutu cata sa-lu adastámu dela gratiositatea publicitátiei straine. — Nu vomu fi noi cari sa comitemu impru-

dentí'a a cere publicarea unoru acte a cárórú secretu este inca de interesulu statului, séu cárór'a oportunitatea nu aru permite nici unu momentu cunóscearea loru, dar' cându vedemu ca tóta Europ'a scie despre noi, afara de noi, despre cele ce se petrecu in politic'a nóstra esterióra, nu suntemu óre in dreptu a cere cá si tiér'a acést'a sa cunósca actele diplomatice ce o privescu mai directu, cá ast-feliu sa póta avisá mai bine la ceea ce interesele, demnitatea si onórea sea i-aru impune in impregiurárele actuale.

Scirile ce ne vinu din Bucuresci ne informéza ca dilele din urma, in cercurile bine informate, a domnitú si domnesce o grigia fórté incordata despre unu resbelu europénu. — Victoriele turciloru, crudimile si atrocitátile armatelorú sele, revirimentulu energicu ce s'a operatu in Angli'a in favórea crestineloru, si curentulu puternicu ce pulséza in societatea rusa, facu a se presemít ca se apropia momentulu in caró Russi'a nu va mai putea stá indiférenta. — Franci'a aru fi datu a ántielege ca Russi'a, póte dispune de aliantí'a sea ori-cándu eveniménte voru cere. — Unu diuariu oficiósu din Parisu, dirigiatu de o péna de fórté mare valóre si in intimítati cu maresialulu Mac-Mahon, diuariulu „Spectateur militaire“, spune ca: „la ocasiune vomu intinde bucurosi mán'a de ajutoriu inimiciloru nostru (rusiloru), déca indeplinirea missiunei loru va intempiná obstacolu si va avea lipsa de concursulu nostru.“

Alalta-eri in 5 Aug. dlu ministru de interne Vernescu se dice ca a avutu o lunga intrevorbire cu M. S. Domnitorulu la Sina'a asupr'a situatiunei. Se vorbesce ca dnii Vernescu si Slaniceanu nu voru intardiá a se retrage din cabinetu. — Causale inca nu le putemu scí.

Cetimu in „Independintia belgicá“ :

„Nu se póte presupune ca marile puteri voru lasá sa mérga resbelulu pána la ataculu capitalei serbe. Inainte de a ajunge lucrulu aci, nu pare indoiosu ca se va propune o mijlocire; puterile dorescu, fára a frustrá pre Turci'a de fructele legitime a victoriei sele, déca fortun'a 'i va remáné fidela pána in capetu, se gaséscu la Pórtá pretentiuni cari se nu fia pré esorbitante, de esemplu dreptulu de ocupare militara, cáci in acést'a privintia, dupa informatiunile „Gazetei nationale“ din Berlinu, dela intrevóderu dela Reichstadt s'a stabilitu acordu intre Rusi'a si Austri'a a se spriginí resistenti'a serbiloru. Se va cautá a se obtiené pentru Turci'a tóte garantiile posibile contr'a unei repetiri de atacu din partea Serbiei, inse se va refúsá a i se acordá vechiulu dreptu de garnisóna ce a fostu ani indelungati causa de turburári si conflicte intre turci si serbi.“

In „Timpulu“ din Bucuresci cetimu urmatoriulu articulu tradusu din „Hon“ :

„Neintielegerile ivite in sinulu partidului conservatoru, au facutu cá acest'a sa fia inlaturatu dela putere si inlocuitu prin unu cabinetu de coalitiune, compusu de Iepurénu, Cogalniceanu, Brateanu, iér' in dilele din urma prin unu cabinetu puru radicalu, sub presiedinti'a dlui Bratianu. Este inse de prevediutu, ca ministeriulu Bratianului nu póte durá nici pe jumetate cátu a duratu ministeriulu conservatoru. Radicalii, in genere, suntu mai sinceri (?), dar' multu mai rei politici decâtu conservatorii; asiá fiindu, desele loru poticniri politice trebuie sa le frángá gátulu cátu mai curendu. D. Ionescu fára indoieála aru fi fostu mai norocitu, déca remané la catedr'a

sea din Iasi, spre a-si propagá acolo principiile socialiste-humanistice; acolo puteau sa tréca tóte aceste; puté sa fia admiratu chiaru; in viétí'a practica inse nu credemu ca va puté realisé nimicu din spusele lui de pe catedra. Cu tóte aceste vomu vedé, déca acestu oratoru neintrecutu al camerei si inimicu neimblanditu alu principelui 'si va schimbá directiunea de pána adi, acum ca a luatú conduce-re a afaceriloru din afara!“

„Unu lucru inse e de precisatu. Actualii ministri ai principelui Carolu potu sa fia fórté rei politici; fiasculu si pasiunile loru manifestate pána acum este unu motivu destulu de tare, sa-i condannámu dejá. Dar' ceea ce nu li se póte atribui decâtu de ómeni cu totulu straini in trebile románe, este simpatí'a rusésca. Déca esistu in Romani'a inclinári rusesci, acele nu suntu in sinulu radicaliloru, ci chiaru in partidulu conservatoru, alu cárui capu bunaóra, d. Catargiu intretiene legaturu de familia cu principele Milanu si cu mai multi aristocrati rusi. Asemenea legaturu gasimu in familiile mai multoru boieri mari. Dar' aceste inrudiri au o importantia pré inferióra in privintí'a politica. — Relatiunile morale ale partidului rosiiu, numitu liberalu, suntu de cautatu in Franci'a, in sinulu rosiloru de acolo, din ale cárórú scoli au esitu toti capii rosiloru románi. Actual'a majoritate a camerei románe se conduce in directiunea politiceii liberale francesce reprezentata de Gambetta.

„De altmintrelea, urmárandu cu atentiune schimbárele sistemelorú de guvern in Romani'a, este preste putintia sa nu observámu, ca evenimentele din Franci'a au avutu o inriurare decisiva asupr'a grupárei partidelorú si a formárei guvernelorú de acolo. Astfelu bunaóra, caderea lui Thiers si a cabinetului seu, a atrasu dupa sine si caderea cabinetului liberalumoderatu alu lui Ioanu Ghic'a; iér' cabinetulu conservatoru alu lui Catargiu a venitu de odata cu presiedinti'a lui Mac-Mahon si cu cabinetulu Broglie.

„Se da cu socotél'a, ca partidulu rosiiu aru primícu bucurie abdicarea principelui Carolu, si ca Romani'a s'aru fi aflándu in ajunulu unei crise de tron. Acést'a inse este credemu, o banuiala. Trebuie sa fia preste putintia sa nu véda si cei mai rei politici chiaru: de cáta importantia este, in impregiurárele actuale, pentru Romani'a, a fiarea unui Hohenzollern pe tronulu ei!.. Cea ce inse trebuie sa umple de ingrigire pe ómenii de statú ai Romani'e, este acea regretabila impregiurare ca cu tóta domnirea de 10 si casatori'a de 7 ani a principelui Carolu, tronulu románu nu are inca unu mostenitoriu. Asiá fiindu, Voda Carolu probabilmente va fi urmatu in tron de fratele seu Fridiricu, si asteliu dorinti'a romániloru de a vedé in tron unu principe ereditariu crescutu in spiritú romanescu, va remané zadarnica!...

Insurgentii inaintea tribunalului din Ruscicu.

La 10 Augustu s'a terminatu in Ruscicu o pertractare finale publicá cu 23 insurgenti, inaintea unui tribunalu extraordinariu in afacerea espeditiunei bandei bulgare de pe vaporulu „Radetzki.“ La pertractare au asistatu prelánga judecatorii turcesci si consuli din Franci'a, Angli'a si Germani'a.

Pertractarea s'a inceputu cu ceteria protocolului de ascultare, sa intrebatu fia-care incusatu, déca are sa faca objectiuni contr'a depuneriloru cetite. Trei inculpati au cerutu interpretarea protocolorú turcesci pre limb'a bulgara si dupa ce apertoriulu Elia Effendi li satisfacú cererea,

dise unulu dintre inculpati, Kiro, invetiatoriulu din Rahova turcesce: „Acea ce togm'a mi se ceti nu e depunerea mea si nu recunosc protocolulu, dara vedu bine ca n'amu ce face, voiti sa cadu viptima, atunci faceti-mi pe locu sfersitul! repetu inse inca odata ca depunerea nu e adeverata.“ „Bine, bine!“ dise presidentulu grabindu-se si porunci invetiatoriului sa siéda.

Protocólele tractéza pe largu espeditiunea bandei bulgare pre vaporulu „Radetzki“ sub conducerea voi-vodului Boitoff. S'au doveditu, ca multi fugindu in Romani'a au figuratu cá membri in comitetele revolutiunarie, au colectatu bani si arme si au venitú apoi sa se lupte contr'a guvernului turcescu; despre alti se dicea, ca au fostu insarcinati si platiti de acele comitete sa organizeze rescól'a in Turci'a si sa se puna cá oficiari in fruntea bandelorú, despre alti iéra, ca au fostu prinsu cu armele in máni, vr'o cáti-va fára arme. Doi, anume Todoru Stoicovu, de 17 ani, din Sofcia si Parteniú Iovanciovu Buciovu din Ternova, de 23 ani, au marturisitu, ca au trecutú din Romani'a in Turci'a, au organizatu si condusu bande si au luptatu contr'a trupelorú imperiali; fugindu in unele sate bulgare au provocatu pe tiereni sa prinda armele si refúsandu acesti'a a se rescólá, fia-care au omoritu 2—7 dintre densii. Stefanu Nicola din Slivno, de 27 ani, cu o fisiognomia inteligenta, a fostu silitu din lips'a de munca si prin violentiele politianiloru (zapciiloru) sa-si paraséscu loculu nascerei, au fugitu in munti si au inceputu a comite impreuna cu 10 complici, talharii. Acést'a banda a pradatu multi ani satele turcesci si cu deosebire pe oficialii turcesci, fára de a succede politiei ai erú si prinde. In fine band'a cadú in mánile turciloru prin tradarea unui pacurariu bulgaru. Cei 11 s'au condannatu toti la temnitia mai lunga séu mai scurta, Stefanu Nicol'a pre 8 ani, confiscandu-se averea loru si a familielorú loru. Nicol'a, fiindu adusu in temnití'a dela Ruscicu, si aratandu o desteritate in croirea de vestminte fu pusu invetiatoriu in scól'a de meserii de acolo. Folosindu-se de acést'a libertate a fugitu in munti, s'a asociatu la o banda de insurgenti si fu prinsu impreuna cu acést'a de militi'a turcesca.

Cetindu-se depunerile tuturorú inculpatiloru procurorulu de statú cualificá culp'a fia-cárui si propuse: pentru P. Iovanciovu si Stoicovu pedéps'a de mórte, pentru Nicol'a temnitia pe viétia, pentru cei-lalti pedepse pe viétia séu numai temporare.

Aperatoriulu Elia Effendi ferindu-se cu precautiune de ori-ce cuventu neplacutu turciloru observá, ca contr'a celorlu dóue sentintie de mórte n'are de a obiectiuná multe si lasa la consciinti'a judecatoriloru, déca e drépta séu nu pedéps'a; pentru cei-lalti inculpati, afara de cincí, a cárórú pedepse pe viétia o aproba, doresce reducerea pedepsei, pentru alti cincí cere sa fia declarati liberi.

Tribunalulu se retrase apoi in cabinetulu de consultare si dupa trei óre se publicá sentintí'a:

Part. Iovanciovu, T. Stoicovu si Stefanu Nicol'a s'au condannatu la mórte prin streangu, si anume cei doi dintáiu cu unanimitate, iér' celu din urma cu tóte voturile fára de unulu si sentintí'a sa se esecute pe locu. Dintre ceilalti, trei s'au condannatu la temnitia pre viétia, trei la temnitia grea pe 15, doi pe 5, doi pe 3, unulu pe unu anu, trei s'au eliberatu. (Unulu dintre cei doi cari nu s'au infatisiatu fiindu bolnavi s'a condannatu la temnitia pe viétia, iér' celalaltu pe 5 ani.)

Sentintí'a acést'a produse o satsatiune mare. Chiaru procurorulu de statú propusese numai pentru doi pedéps'a de mórte si tribunalulu osándi pe trei.

Toti condamnatii se pusera de nou in lantiuri si se escortara din Conacu in edificiul judecatoriei. Dela usia striga Stefanu Nicol'a către presedintele tribunalului: „Ascultame, Tu pasia Effendi, Tu scii, ca eu voi fi dusu pe nedreptate la locul de pierdiare, sângele meu vina preste capulu Teu.“

In edificiul tribunalului asteptau preoti bulgari spre a dá condemnatorilor ultim'a mângaier'e. Pe locu se radicara doue furci, un'a in patrarul bulgarescu, ér' alt'a in patrarul bulgaru alu orasiului.

Din precautiune s'au recuiratu din tabera o bataliune de soldati. Pe diosu, intr'unu tempo repede si fara preoti pornira condamnati cu una publicu condemnatiu câtra locurile de pierdiare. Lovanciovu si Stoicovu, abiá sosira in patrarul turcescu alu orasiului si carneficele li si aruncá funea in gátu si unu momentu mai târdiu spendiurau cá cadavre de furci in josu. Stef. Nicol'a, fu spandiuratu in patrarul orasiului bulgaru, elu murmurá unele cuvinte in limb'a bulgara, alu câroru întielesu erá, ca densulu móre bucuros pentru credintia si apoi dise cu glasu tare in limb'a turcesca: Moru pe nedreptate, remâneti senatosi si Ddieu cu mine!

De trei ori se aru puse pentru, întâi'a si a trei'a óra pentru cá a fostu pré slabu, ier' a dóu'a óra prin nedreptatea carneficele; intr'acea s'a transmisu in orasiu dupa unu stréngu nou!! Abiá alu patrunea stréngu sferá amar'a agonia, si chiaru si asistentii musulmani se inspimentara de crudimea procedur'e.

Toti trei nu si-au pierdutu nici pre unu momentu presentia, mersulu loru spre locul de pierdiare erá încordatu, cei doi dintâiu si risera pe drumu. Cadavrele s'au luatú inca nóptea din furci si s'au inmormintatu crestinescu prin preoti in cintirile bulgaru, contr'a obiceiului turcescu de a lasá pre cei spândiurati in furci si in diu'a urmátore de tergu spre a se vedé de poporulu ce vine in cetate. Cam 400 femei si barbati bulgari acompaniara conductulu plangendu si depusera flori si lumini de céra pe mormintele loru.

Suntemu recercati a dá publicitatiei urmátorele:

La cursurile supletórie investitoresci.

Onorata Redactiune! Subscrisulu cá conducatoriu alu cursului suplet. cu anulu in Deesu considerandu ca in anulu trecutú s'au ivitu dificultáti mari fatia de impartirea diurnelor la invetiatorii participante la curs. supl. — din caus'a neajunselor banale fatia cu contingentulu inv. participant, — 'mi permitu a face urmátore observare: cá se nu ocupu colónale „Tel. Rom.“ prin ocuparea unora pasage din circuli vénéralunú senatu scolaru archidiecesanu gr. or. dtu 9 Iuniu Nr. 1641 a. c., rogu pre on. lectori, pre dd. conducatori ai cursurilor supl. si pre toti pre cari i atinge caus'a din cestiune, ca déca au cetitu cum-va circulariulu asupr'a amentitu numai fugitive se binevoiesca a-lu receté cu tóta atentiunea. In sensulu amentitului circulariu respective dela p. 4—6 subscrisulu întielege astfel: c. invetiatorii inscri si cá participanti la cursulu supl. din unu singuru tractu subcipse elu la care cercu alu cursului supl., au sa-si primésca diurnele colectate din tractulu la cari apartiene respectivulu invetiatoriu. Altu sensu non datur. Deci urmésca cá ppopulu unui tractu pre bas'a contingentulu invetiatoriloru inscri si fia facutu invetiatoriloru inscri si fia facutu aceste benevole etc. si apoi acelea ale asterne veneratulu senatu scol. arch. in Sabiiu. In tractulu N. (alu Bistritiei) s'au inscriu 2 invetiatori. Colecte nu s'au facutu, din fundu

bisericesci séu scolare inca nu s'au dispusu. „Dela capu se impute pescele.“ — Me informai de causa. Adeca atátu dlu... cátu si dlu secretariulu erau straini de tenórea circulariulu, va se dica aru fi fostu mai acomodatu pentru... unu limbagiu din tempulu parintulu „Chirilú“; de alta parte vér'a e placuta „recórea“ — mai vertosu in cause didactice, de cari patimimú fórt'e. Intrebu acum pre cei competenti recte pre ven. senatu scolaru archidiecesanu cáruia conformu circulariulu i compete distribuirea diurnelor ca cei 2 invetiatori de unde sa-si primésca diurnele? déca nu s'au colectatu. La din contra deficultáti; nu inse tóte tracte. Pana candu atáta nepedepse fatia de cause scolari?

Borgo-Prundu, 8 Aug. 1876.

Iacobu Onéa,
conducatoriu.

Insciintiare.

Comitetulu despartimentulu cerc. X (Clusiu) alu „Asociatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului rom.“ anuncia prin aceste, ca adunarea generala de acestu tempu a despartimentulu e statorita a se tiené la Agiresiu (Egeres), comun'a lângu calea ferata in Clusiu si Huedinu in 20 Sept. st. n. diu'a di s. Mari'a mica.

Program'a: 1) deschiderea adunárei prin directorulu despartimentulu; 2) reportulu secretariule despre activitatea comitetulu si alu cassariulu, despre starea si caseamarea ratiocinielor, pentru inscrierea membriloru noi si iucassarea tacselor, si pentru statorirea bugetulu pre anulu venitoriu, cum si reportulu acestor comisiuni; 4) reinnoirea comitetulu; 5) pertractarea propuneriloru, ce eventualmente se voru face; 6) prelegerea desertatiuniloru; 7) defigerea loculu si dilei adunárei generalu urmátore; 8) inchiderea adunárei prin directori. La care adunare p. t. domni membri din despartimentu si alti amici ai cultur'e poporulu suntú cu totu respectulu invitati a luá parte in numeru cátu mai mare.

Todu deodata se aduce la cunoascintia on. publicu, numele acelor st. domni, cari cu ocaziunea adunárei generalu tienuta in 26 Octobré 1875 la Mocuiu a conferitu la fondulu infienctandei scóle normalu in Mocuiu, in fruntea cárei comisiuni alese se afla si domnulu Ananie Trombitasiu, si adeca: Dr. Grigoriu Silasi 20 fl.; Anani'a Trombitasiu 50 fl.; Nicolae Popu prot. on. si parochu gr. cath. in Fenesiu 10 fl.; Lazaru Macsimu prot. si parochu gr. or. in Apahid'a 20 fl.; Simeone Moldovanu 10 fl.; Teodoru Dumbrava 5 fl.; Ioane Sapunescu 50 xr.; Huronimu Bozacu 1 fl.; Nicolau Moldovanu 2 fl.; Ioane Danu 1 fl.; si Dr. Isacu 1 fl.

Din siedintia de comitetu alu despartimentulu cerc. X.

Clusiu in 19 Aug. 1876.

Dr. Greg. Silasi, Dem. Pappu,
direct. despart. act. desp.

Varietáti.

* Reunionile sasesci pentru mai multe scopuri frumoase suntú intrunite la adunárele loru generalu de Vineri.

* O acrobata renomita. O italiana, dn'a Spelterini, a umilitu acelasi turu de fortia cá si acrobatulu Blondinu. Ea a traversatu Niagar'a pre o frânghia intinsa dé-supr'a cataractulu de 250 picioare mai josu de cátu podulu suspensu, si la drépt'a dé-supr'a torentulu unde ap'au se asperente clocotindú unu sgomotu spamentatoriu. Nici-odata nu s'au executatu asemene ascensiune de o femeie.

Pre amendóne tiermurile fluvialu erá o navala estrordinaru de cu-

riosi. Blondinu de genulu femeninu, plecândú de pre tiermulu americanu, s'au indreptatu pre frânghia cu unu balansieru lungu spre tiermulu canadianu unde ajunsu in 8 minute. Se pare ca Blondinu n'a traversatu nici-odata unu spatiu atátu de scurtu. Dupa intr'afertu óra de Italian'a se întórse la punctulu seu de plecare in 12 minute. Ajungându la mijlocu, puse unu genunchiu pre frânghia, salutându gratiosu pre spectatoriile acelei ascensiuni plina de emotiune. „V. C.“

* Scandalu cu vaporulu turcescu.

In sér'a de 5 Augustu se aflá ancoratu in portulu nostru vaporulu turcescu Nushetik, sub comand'a capitánulu Sa-hami. Bastimentulu, de-si face afaceri de comerciu, totusi marinarii de pre elu in numeru de vre-o 20, suntú inarmati, si in dilele din urma acestu vaporu ni se spune ca a servitu pentru transportulu a diferite trupe otomane pre la garnisónele de pre ríp'a vépta. Stationandu dar' in portulu nostru, spre a-si luá alimente si a se provizuni, agentii regiei observara ca esí de pre elu unu contrabangiu, sub numele elneru Costi, purtandu asupr'a sea pacete de tutunu turcescu. Indata ce contrabangiuulu turcescu. Indata ce contrabangiuulu turcescu, nenii regiei 'lu oprira si facendu-i p'eni-sitiune, gasira in adeveru tutunu elu; apoi, vrendu a-i secuestra pachetele si a-lu arestá, contrabangiuulu se opuse cu violintia, in care momentu subcapitanulu de pre vaporu, Talihat, scobori iute pre tiermu si intieveni cu fortia a eliberá pre contrabandieru. Atunci agentulu regiei chiamá in ajutoriu-i sentinel'a de pre tiermu, ce erá la cáti-va pasi. Sentinel'a intieveni, inse Talihat puse mân'a pre tié-va armei sentineli o imbranci, si contrabandierulu, ajutoratu astfel, putu a se refugia pre vaporu. Scandalulu se facu atunci mai mare, alarm'a se respandí pre totu tiermulu, publiculu spectatoru se indigná, si, in apostrofárele ce se schimbata cu ómenii vaporulu, nu erá departe momentulu cá scene póte regretabile sa se incépa, déca autoritátile civile si militare nu aru fi intievenitu cu grabire si déca capitanulu de punctu nu aru fi arestatu de pre tiermu pre Talihat, celu ce provocase totu scandalulu.

Dlu prefectulu, dlu comandantulu de piétia si agentulu otomanu inceputa indata a face investigatiuni asupr'a faptulu, si ascultara numerosi martori, cari toti aretara ca culp'a provenia dela ómenii vaporulu turcescu. — Este de observatu ca din numerozele vapóre a diferitelorú puteri ce vísele portulu nostru, numai cu voperele turcescu se intempla in totu déun'a mai tóte scandalurile. Batele otomane au ajunsu unu feliu de depozite, de contrabande de tutunu, etc.; ba mai dilele din urma chiaru arme se sustiene a se fi vendutu de pre unele din ele. Indata ce autoritátile nóstre cauta a-si face datori'a, scandalulu este inevitabilu. S'au obicinuitú suzeranii a ne maltratá sentinellele si aru trebú odata, pentru demnitatea tieriei, pentru respectulu legiloru tieriei nóstre, sa se dea o aspra dar' meritata lectiune celoru ce cutéza a ne insultá pre pamentulu nostru, in exercitiulu legiloru tieriei nóstre. — Ni spune ca arestatulu Talihat aru fi fostu indata eliberatu. Noi protestámu in modulu celu mai energicu, déca faptulu va fi adeveratu, si ceremu guvernulu centralu a face sa se dea satisfacere pentru insult'a ce ni s'au tacutu sentinellei nóstre, care regretámu din sufletu ca n'a sciutu a-si face datori'a de soldatu. — Acést'a ómenii dóu'a satu a trei'a óra de candu ómenii de pre bételu otomane provóca scandaluri in modu nepedepstu.

* Tunelulu sub La Manche. — Comisiunea anglo-francesa a tunelulu sub La Manche, insarcinata a pune basele conventiunei internationale ce va regulá esplotarea acestui tunelu

dintre Angli'a si Franci'a, si-a terminatu raportulu. Acestu proiectu ficséza limit'a frontiera a celoru dóue tieri in canalulu sub-marinu la jumetate cale dela tiermulu francesu la celu anglesu, distanti'a fiindu calculata in tempulu refluxulu.

O comisiune internationala va inspectá si va reglemensá tunelulu, care va fi concedatu de cele dóue guverne companielorú insarcinate cu construirea sea pentru o durata de 90 ani. Lucrárele de esplotare trebuie se incépa inainte de lun'a Iulie 1877. Inainte de lun'a Augustu 1880 companiele voru declara déca retienú concessiunea; déca o voru tiené, li se va acordá unu terminu de 20 ani pentru construirea si deschiderea drumulu de feru. Dupa 30 ani fia-care guvernulu va puté rescumperá portiunea de tunelu aferenta teritoriulu seu. Dreptulu dela aferentia teritoriulu canalulu sub-marinu este de o potriava rezervatu guvernelorú ori de câte ori voru crede acést'a mesura necesara in interesulu tieriloru lorú respective; dar' in acestu casu companiele voru fi indemnitate. „V. C.“

* Cetimu in „Revist'a scientifica“:

Cultur'a stridielorú margaritarifere in Oceani'a. — Margaritariulu ocupa unu locu de onóre intre obiectele de toaletu. De cátu-va tempu mod'a de tiné, asiá ca la Parisu s'au fundatu anulu fabrici pentru a fabricá margaritariulu. Industria gat'a in totu fatia cu cererele ce i se facu, tarelorú a înce sporinda a margaritari'a parcuri in cá a fundá in Oceanductóre de mare crescu stridiele tâu parcuri s'au infintare. Cele din Pomoturi. Succesele dóu' in insulele datorulu acestorú parcuri, de funtulu Mariat, au desteptatu întenidigeni; si ei ceru acum autoris. in cá sa infinteze asemenea stabilime. Parcurile suntú intocmite cá si acele in cari se producu stridiele de mancare.

„V. Cov.“

Locu deschisu.

Dobr'a in 6 Aug. a. c.

Dle Redactoru! In Nr. 42 alu „Tel. Rom.“ amu fostu descriu puru si sinceru decurgerea alegerei de preotu in Roscani, la care dlu invet. Sofronie Furc'a si consotiulu seu au desvoltatu o activitate nu mai multu decátu condemnabila, pentru stricarea salariulu preot. avendu de scopu amanarea alegerei. Fiindu ca i-amu spusu adeverulu, s'a superatu de minune, si in Nr. 61 vine a de bate cele aduse de mine, se întielege ca fara succesu. Déca dlui s'aru fi restrinsu prelánga cele aduse de mine, a-si fi tacutu, cáci nu se platesce a mai lungí vorbe cu ómeni ipocondri, dar' dlu reflectant in amaralaciunea sea, cu care 'si ajuta morbulu de care patimesce, se acatia de câte verdi uscate, aduce inainte lucruri de cari se servescu ómeni séu copii fara nici o judecata, sum silitu cu permisiunea d-vóstra dle redactoru a face pre scurtu istoriculu causei din cestiune prin care afirmárele dlui reflectante de sine cadu:

Devenindú vacanta parochi'a Roscani, numai decátu amu fostu anggiatu pentru ocuparea ei, atátu prin dlu reflectante cátu si prin dlu Ioanu Morariu si alti sateni de frunte, intielege eu scopulu dloru, nici nu le-amu promisú, dar' nici nu m'amu retrasu. La invitarea dloru si a parochulu administratorulu amu cercetatu biseric'a unde poporulu amu tienutu o cuventare scurtu, la carea iute voru reveni. Din inceputu eu nu amu avutu voia pentru acést'a parochia, cunoascendu conditiunea, carea nu o potu primí, si nici nu competámu, déca dlu I. Morariu nu m'aru fi indemnatu asigurându-me de reesire. Eu nu amu

cugetatu ca voru pasi d-loru pe fatia, dar' amu patit'o, căci înainte de alegere cu 9 dile dlu I. M. in cas'a propria mi-a spus, ca „dăca primescu condițiunea d-loru voi fi alesu, dăca nu, nu“ totu asteliu mi'a spus si dlu reflectante in departarea noastră dela cas'a dlui I. M. In preser'a alegerei adunati fiindu mai multi in ospetari'a din Dobr'a, amu fostu chiamatu prin dlu I. Morariu afara si intrebatu, ca „cum m'amu cugetatu, primescu condițiunea ori nu?“ i-amu respunsu, ca dăca me voru alege bine, dăca nu; nu, dar' la condițiuni nu me supunu, rezultatu alegerei e cunoscutu.

Eata dar' de cându datéza ur'a inteligintiei devotate a dlui reflectante. Me ve-ti întreba pôte dle red. ca pentru ce o intelegintia intréga sa me uréscă pentru caus'a acést'a? Tóta intelegintia din giuru si devotata? a dlui reflectante constă din 6 persóne, cari din relatiuni de rudenia si altele de subordinatiune au fostu interesati de causa, devotamentulu ei este ur'a in contr'a strainiloru dăca nu se apléca ei, si combaterea a totu ce nu e dupa calapodulu ei. Apoi haru Dlu ca de ur'a acést'a nu numai eu, ci toti strainii avemu a ne plange.

Cumca prin cuventarea mea a-si fi atrasu asupra-mi ur'a poporului, numai dlu reflectante o pôte dice, cari nu scie ca se potu tiené cuventari fãra de cazani'a d-lui. Cuventarea nu a potutu decátu se placatu porului, căci dupa ce i-amu estu la constituțiunea bis. amu tãie po-chiamarea preotului si dat'si amu fi-porului cãtra bis. si scesi alege unu nitu cu dorintia d'escu. Sciu ca adeveratu pastoriu nitu, căci afara s'a d-lui nu i-au cãta acesti'a nu ai sa esprimat, cãtelu căci nu pricepu, le vorbescu pricepu, trebue esplitocm'a sa nu mai fia si constituțiuncatu, in mânile d-loru unu mijlocu neastigu.

Dice mai departe, ca mi-amu perdutu firulu vorbirei. Dupa logic'a dlui unu momentu de cugetare séu trecerea facuta in strensa legatura cu propusu premisa, este perderea firului, cându a-si vorbi de invierea mortiloru si a-si fini cu resbelulu serboturescu, mai dicu si eu, ca aru fi o perdere a firului, nu amu sciatu ca d-lui este asiã mare retoriciu, căci mi luamu putiena instructiune, numai dupa aceea amu auditu, ca Dómne! bine mai scie ceti Cazani'a, nici nu resufla pâna o gata, pre carea merge cá pe apa.

Cumca a-si fi cuventatu manusiatu, este o infamia dela d-lui, si me provocu la bunulu simtiu aiu poporului, care mai bine 'si aduce aminte, decátu moribundulu reflectante, apoi atât'a buna cuviintia amu invetiatu, nu amu lipsa de scól'a d-lui, si de dragulu d-lui nici in sacu nu me voi imbracă.

Ca nu m'a uritu poporulu, pre cum crede dlui, e dovéda, ca la prim'a alegere esindu eu afara se me departezu, vre-o 20—30 din fruntea poporului cari stau pe afara, m'au opritu dicându: „ca nu suntu in contr'a mea, si numai căti-va sedusi facu gur'a contr'a salariului, iéta dar', ca nu ur'a poporului; ci a dloru ca nu le-amu primitu condițiunea, a nimicitu alegerea mea, de carea nu amu decátu se ma bucuru.

Dice mai departe, „ca nu intielegu numele de prorocu“ se pôte ca cá dlui care mânâncă sciintia cu lingur'a, nu 'lu intielegu, dara sciu ca suntu proroci si mincinosi, de cari se camu afla in poporulu nostru, dlui inca au datu semne de unu asteliu de daru, asiã in predic'a alegerei in birtu la Dobr'a a pred'su, „ca nu va fi alegere“ a pred'su, este prorocie, poporului la sinodu asemenea i-a prevestitu binele ce 'lu va avé dăca va

remáné pre lãnga salariulu celu vechiu, si nu va face alegerea acum, este acést'a inca o prorocie, — mie asemenea mea pred'su, „ca de siguru voi fi alesu“ si acést'a este o prorocie, numai miucinósa. Eata dar' ca dlui e nici mai multu nici mai putienu decátu unu prorocu.

La casulu cu dlu Droskovits numai atât'a voi a-i respunde, ca atâtu meritu are dlui ca 'lu aduce înainte, câtu si alu D..... ca..... In fine ca dlui si consociulu nu au lucratu la stricarea salariului, suntu martori oculari, apoi e dovada concursulu alu doilea, care acum se publica in „T. R.“ întâiu a fostu 500 fl. acum 400 fl. Dice „ca nu au fostu destui recurrenti,“ dăca nu au fostu destui, se fi amânatu alegerea din lipsa de recurrenti, dar' se nu se acatie a derimá ce s'au ziditu cu multa truda, firese acést'a este devotamentulu dloru, a Albinebru sirguitóre, care din tóte voru a umplea cosinitiele loru.

In fine numai atât'a amu se-i spunu, cá se nu price c'altii au ziditu, aléga de preotu pre celu mai bunu, si nu au decátu se ma bucuru tezu, iéra la reflectiuni si sa-i felicezu, iéra la reflectiuni si sa-i felicezu, iéra la reflectiuni si se ajunge scopulu, si numai stea 'ata rugin'a de carea este mo-situ.

Celu din Nr. 42.

Burs'a de Vien'a.

Din 14/26 Augustu 1876.

Metalicele 5%	66 45
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	70 05
Imprumutulu de statu din 1860	111 50
Actiuni de banca	856 —
Actiuni de creditu	141 30
London	121 50
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	71 —
„ „ „ Temisiorene	73 —
„ „ „ Ardelenesci	74 50
„ „ „ Croato-slavone	85 —
Argintu	102 25
Galbinu	5 83
Napoleonu d'auru (poli)	9 68
Valut'a noua imperiale germãna	59 45

Nr. 885.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei de invetiatorésa la scól'a comunala de fetitie din opidulu Hatiegu se deschide prin acést'a concursu cu terminulu pâna la 15 Septembrie st. n.

Emolumentele suntu: in bani 400 fl. v. a. si quartiru séu in lips'a quartirului relutu de 60 fl. v. a. cari voru a competi la acestu postu, au a-si asterne concursule sele bine instruate cu documentele recerute si cu deosebire despre cunóscerea limbelor patriei române si magiare la scaunulu scolasticu comunale in Hatiegu.

Bersanu,
primariu.

(1—3)

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de invetiatoriu la scól'a poporala gr. or. din comun'a Besanu, se escrie prin acést'a concursu, cu terminulu pâna la 8 Septembrie st. v. a. c.

Emolumentele suntu:

150 fl. v. a. salariu anualu, quartiru naturalu cu gradina de unu caru de cucuruzu si 2 stâng. lemne de focu.

Doritorii de a ocupá acést'a statiune, se aviséza a-si asterne suplicele loru instruite in sensulu stat. org. la subscrisulu, pâna la terminulu indicatu.

Dev'a 8 Aug. 1876.

Pentru comitetulu parochialu.
Ioanu Papiu,
protop.

1—3

ad Nr. 153—1876. prot.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parochii de clas'a a III Tielin'a, protopresbiteratulu tractulu Sighisiór'a; se escrie prin acést'a concursu cu ter-

minulu pâna la 12 Septembrie 1876 v.

Emolumentele suntu:

1. Quartiru liberu si lemne de ajunsu.
2. Dela 120 familii cãte un'a ferdela cucuruzu sfãrmitu.
3. Venitele stolari usuate in protopresbiteratu.
4. Portiunea canonica constatátore din 10 jugere pamentu aratoriu de clas'a I; cari computate in suma totala, dau sum'a de 400 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acést'a parochia voru avé a-si asterne petitele instruate in sensulu Stat. org. la subscrisulu pâna la terminulu indicatu.

Sighisiór'a 12 Augustu 1876 v.

in contielegere cu comitetulu parochiale concerninte.
Oficiulu ppscru gr. or. Sighisiór'a.
Zacharie Boiu,
protop.

1—2

Concursu.

La scól'a capitala normala dela biserica ss. archangheli Michailu si Gavriilu din Satulungu, protopresbiteratulu Brasiovului I, au devenitu vacantu unu postu invetiatorescu, la incepatori pentru a cãru ocupare se escrie concursu, cu terminu pâna la 25 Augustu a. c.

Salariulu anualu pentru acestu este 250 fl. v. a. si quartiru cu prospectu de a se inmultí salariulu totu la cãte 5 ani de servitiu cu cãte 50 fl. v. a. si pre lãnga indatorire, cá pentru acestu salariu sa tiena invetiatoriu prelegerile la scól'a de repetitiune.

Doritorii de a ocupá acestu postu invetiatorescu suntu avisati a-si asterne subscrisulu comitetu suplicele loru, adresate cãtra rev. domnu protopresbiteru Iosifu Baracu in Brasiovu, instruite in sensulu statutulu organicu.

Satulungu in 6 Augustu 1876.

Comitetulu parochiale alu bisericei SS. archangheli.

I. Verzea,

parochu si pres.

(2—3)

Concursu.

Devenindu vacantu postulu invetiatorescu la scól'a conf. gr. or. din comun'a Persani, protopresb. tractulu I. alu Fagarasiului; se escrie concursu pâna la 28 Augustu a. c. st. v. emolumentele impreunate cu acestu postu suntu urmatórele:

- a) leafa anuală inbani 150 fl. v. a.
- b) de fia-care copilu aptu de scól'a cãte 4 cofe bucate.
- c) cortelu liberu in odaile scól'e si
- d) lemne de foc cãte voru trebuí.

Doritorii de a ocupá acést'a statiuna, au de a-si asterne suplicele sele instruate conformu prescrielor Statutulu organicu, avendu atestau de calificatiune, cum si cunóscerea cântariloru si a tipiculu bisericescu, pâna la terminulu susu aratatu, la subscrisulu scaunu protopresbiteralu.

Fagarasiu 1/13 Augustu 1876.

Petru Popescu,
protopp.

(2—3)

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de invetiatoriu secundariu devenitu vacantu la scól'a confesiunala ort. orientala a comunei Purcareni, tractulu protopresbiterale I alu Brasiovului, se escrie prin acést'a concursu.

Emolumentele suntu 200 fl. v. a. solvindi in rate trimestrale decursive. Dela concurenti se cere, cá se aiba celu putienu 4 clase gimnasiale si atestatu de calificatiune.

Alesulu de invetiatoriu trebuie sa servéscă unu anu de proba si dupa decurgerea acestui'a castigandu-si intarirea definitiva va fi indatoratu a tiené si scól'a de repetitiune, pentru carea va mai primí inca o remuneratiune de 35 fl. v. a. cu prospectu de a i se inaintá la 50 fl. v. a.

Petitiunile bine instruate trebuie

adresate prea onoratulu domnu protopresbiteru I alu Brasiovului Iosifu Baracu celu multu pâna la 29 Augustu a. c. st. v.

Purcareni in 29 Iuliu 1876.

Comitetulu parochialu.

Ioanu Bogdanu,
parochu si presied.

(3—3)

Concursu.

Pentru rentregirea statiunei de invetiatoriu la scól'a noastră din comun'a Dealu protopresbiteratulu S. Sebesiului devenita vacanta, se escrie concursu pâna la 19 Septembrie 1876 st. v. cându va fi si alegerea.

Emolumentele suntu:

a.) Leafa in mustu pretiuitu in 120 fl. v. a.

b.) Cortelu in zidirea scól'e si lemne pentru incalditu.

Doritorii de a se aplicá la statiunea acést'a au sa-si inainteze cererile sele scaunulu protopresbiterale gr. res. in S. Sebesiu instruite in sensulu prescrielor Statutulu organicu pâna la tempulu preamintitu.

Dealu in 1 Augustu 1876.

(2—3) Comitetulu parochiale.

Ad Nr. 55 1876.

Concursu.

Devenindu vacantu postulu de invetiatoriu diriginte la scól'a capitala normala gr. or. din Dobr'a, pentru ocuparea acestui postu cu unu salariu de 400 fl. v. a. si un'a remuneratiune de 50 fl. din fundulu scolasticu pentru directoratu se escrie prin acést'a concursu cu terminulu pâna la 29 Augustu a. c. st. v.

Doritorii de a ocupá acestu postu suntu avisati a-si asterne suplicele la subscrisulu pâna la terminulu indicatu, instruite in sensulu „stat. org.“ cu atestatu de botezu, si cu testimonii scolastice, ca au absolvitu 8 clase gimnasiale, cursulu pedagogicu, séu teologicu, si ca au depusu esamenulu de calificatiune.

Dev'a 5 Augustu 1876.

Comitetulu protopresbiteralu gr. or. alu tractulu Dobrei.

Ioanu Papiu,
protop. Devei si adm.
Dobrei.

3—3

Nr. 92. — 1876.

Edictu.

Prin care Dimitriu Paligradu din Saliste scaunulu aceleuia-si nume, carele de tempu mai indelungatu au parasitu pre soci'a sea legiuita Ann'a nascuta Elia Morariu totu din Saliste, fãra a se scí loculu aflãrei si petrecerei lui, se indatoréza, cá in terminu de unu anu dela datulu de fatia, negresitu sa se afle inaintea forulu protopresbiterale subscrisu, pentru ca la din contra procesulu divortiale intentata asupr'a lui, se va hotari si in absentia lui.

Sabiiu in 5 Augustu, 1876 st. v.

Forulu matrimoniale gr. res.
alu protopresbiteratulu

2—3 tractulu Sabiiului I.

Nr. 11 — scaun. prot. 1876.

Edictu.

Catarin'a Rãtzhãzi nascuta in Pi'a si maritata in Baiti'a — ctulu Zarandu — carea de 8 ani a parasitu pre barbatulu ei Lazaru Stanc'a fãra a se puté eruá loculu ubicatiunei ei; — prin acést'a se provóca resp. citéza a se presentá inaintea subsemnatulu scaunu ppscru in terminu de unu anu si o di si anumitu pâna in 9 Iuliu 1877 căci la din contra procesulu divortialu intentatu asupr'ai se va pertractá si decide si in absentia ei.

Din siedintia scaunulu ppscru gr. or. a Zarandului tienuta la Bradu in 8 Iuliu 1876.

Nic. I. Miheltianu,
protopopu.

(2—3)